

॥ श्रीः ॥

अभिधानसंग्रहः ।

(११)

श्रीमज्जिनदेवमुनीश्वरविरचितः

अभिधानचिन्तामणिशिलोच्छः ।

- अहं बीजं नमस्कृत्य गुरुणामुपदेशतः । श्रीहेमनाममालायाः शिलोच्छः क्रियते मया ॥ १
सर्वीय इत्यपि जिने संभवः शंभवेऽपि च । श्रीसुव्रते मुनिरपि नेमौ नेमीत्यपीक्ष्यते ॥ २
षष्ठे गणेशे मण्डितपुत्रोऽपि कथितो बुधैः । मरुदेव्यपि विज्ञेया युगादिजिनमातरि ॥ ३
चक्रेश्वर्यामप्रतिचक्राप्यजितापिः कविभिरजितबला ।
श्यामा लच्युतदेव्यपि सुतारिकोक्ता सुतारापि ॥ ४
भद्रकृद्भद्रकरोऽपि श्रमणः श्रवणोऽपि च । भद्रं भन्द्रमपि प्राहुः प्रशस्तमपि कोविदाः ॥ ५
प्रव्रज्यापि परिव्रज्या शिष्योऽन्तेषदपि स्मृतः । इति प्रथमकाण्डस्य शिलोच्छोऽर्थं समर्थितः ॥ ६
व्योमयानमपि प्रोक्तं विमानं बुधपुंगवैः । स्यात्समुद्रनवनीतं पेयूषमपि चामृतम् ॥ ७
कथ्यन्ते व्यन्तरा वानमन्तरा अपि सूरिभिः । द्योतस्तथा पृष्णिर्मुष्णी प्रोक्ता रश्यभिधायकाः ॥ ८
समुद्रनवनीतं च विदुश्चन्द्रमसं बुधाः । चन्द्रिका चन्द्रिमापि स्यादिल्वला इन्वका अपि ॥ ९
अनुराधाप्यनूराधा गुरुः सप्तर्षिजोऽपि च । सौरिः सौरोऽपि राहुस्तु ग्रहकलोल इत्यपि ॥ १०
अभ्रपिशाचोऽपि तथा नाडिका नालिकापि च । रात्रौ यामवतीतुङ्गयौ निःसंपातो निशीथवत् ॥ ११
तमः स्यादैन्धतमसं वर्षाः स्युर्वरिषा अपि । खेऽन्तरीक्षं सांसृष्टकमपि तत्कालजे फले ॥ १२
मेघमाला कालिकापि वार्दलं चापि दुर्दिने । सूत्रामापीन्द्रे शतारः शतधारोऽपि चाशनौ ॥ १३
आश्विनेयौ स्वर्गवैद्यौ हर्यक्षोऽपि धनाधिपे । अजगवमजगावमपि शंकरधन्वनि ॥ १४
गौर्या दाक्षायणीश्वर्यौ नारायणे जलेशयः । कौमोदकी कौपोदकी आर्द्रशब्दौ श्रियां मतौ ॥ १५
कन्तुः कन्दर्पे सिद्धार्थः सुगते परिकीर्तितः । अङ्गे व्याख्याविवाहा(दा)भ्यां प्रज्ञप्तिरपि पञ्चमे ॥ १६
दृष्टिपातो द्वादशाङ्ग्यां कल्याणेऽबन्ध्यमप्यथ । निन्दा गर्हा जुगुप्साप्याक्षारणा रतिगालिषु ॥ १७
समाख्यापि समाज्ञावदुशतीवदुश्यपि । काल्यापि कल्या संधायां समाधिरपि कथ्यते ॥ १८
प्रीडः सूकामन्दाक्षं च हियामूहापि चोद्वत् । तन्द्रिस्तन्द्री च निद्रायामहंप्रथमिकापि च ॥ १९
अहंपूर्विकायां केलीकिलोऽपि स्याद्विदूषके । मार्षवन्मारिषोऽपीति शिलोच्छो देवकाण्डगः ॥ २०

१. 'भद्रोऽपि' इत्यभिधानचिन्तामणिः. २. 'पृष्णिरित्यन्ये' इत्यभिधानचिन्तामणिः. ३. 'बाहुलकादीर्षत्वे-अ-
न्धातमसमित्यपि' इत्यभिधानचिन्तामणिः. ४. 'अहमग्रिका च' इत्यभिधानचिन्तामणिः.